

**NG
F**

Studijní materiály
pro pedagogy

**NEBÁT SE ODLIŠNOSTI
LIBUŠE JARCOVJÁKOVÁ**

OBSAH

- 4 O výstavě
- 5 Nebát se sebe (autoportrét)
- 7 Nebát se druhých (portrét)
- 9 Libuše Jarcovjáková a vzdělávání
- 11 Životopis
- 12 Doporučená literatura a zdroje
- 13 Poděkování

Fotografie na obálce:

Libuše Jarcovjáková, Bowie, ze série T-Club (1980)

**„PUSTĚ VŠECHNO A VZLÉTNI
DO OBLAK, DO ŽIVOTA,
DO PŘÍTOMNOSTI –
CÍTÍŠ TEN KLID, CÍTÍŠ TO
BLAHO? BLAHO! BLAHO
I UVNITŘ SEBE? TEBE?
CÍTÍŠ TO UVOLNĚNÍ?
MŮŽEŠ! MŮŽEŠ VŠECHNO,
JEN TO PUSTĚ!“**

LIBUŠE JARCOVJÁKOVÁ¹

¹ Rozhovor s Libuší Jarcovjácovou, ze kterého je ve studijním materiálu průběžně citováno, vznikl na jaře roku 2022 pro účely akademické práce na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Věnuje se tématu soukromého a veřejného a je zaměřen na pedagogicko-didaktický přesah tvorby této fotografky. Citace vytváří další rovinu, ze které je její mnohohrstevnaté dílo možné nahlížet (Matějzková, Kateřina. Téma soukromého a veřejného v díle Libuše Jarcovjácové. Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 2022).

O VÝSTAVĚ

Libuše Jarcovjáčková je fotografka a pedagožka, která se celý život věnuje subjektivnímu dokumentu. Její práce je výjimečná širokým záběrem námětů a intenzitou, se kterou se jimi zabývá. Její snímky se teprve nedávno setkaly se zájmem širší veřejnosti, a to zejména ve spojitosti s vydáním knihy *Černé roky* (2016), dosud nejrozsáhlejší publikace věnující se autorčině tvorbě fotografické i literární. Toto bezmála pětisetstránkové dílo spustilo vlnu zájmu českých i zahraničních médií, která vyústila v pozvání na francouzský fotografický festival Les Rencontres d'Arles (2019). Následoval mezinárodní úspěch autorčiny objevné výstavy *Evokativ* (2019) a vznik dokumentárního filmu režisérky Kláry Tasovské *Ještě nejsem, kým chci být* (2024). Od prvního souboru *Noční směna*, kdy Libuše Jarcovjáčková fotila dělnice a dělníky v tiskárně, přes fotky přátel z T-Clubu po zatím poslední cyklus *Demiurgové* je možné najít v jejím vidění světa společné znaky: technickou chybu, upřímnost, lidi a situace na okraji.

Retrospektivní výstava v Národní galerii v Praze představuje tvorbu fotografky, která již přes půl století přirozeně a živelně mapuje svůj život a blízké okolí. Výstava uvádí stěžejní okruhy její rozmanité fotografické tvorby: první volné cykly z Prahy ze sedmdesátých let minulého století věnované zkoumání vlastní identity, nočnímu životu a slavnému LGBT+ baru T-Club doplňují práce s romskou, vietnamskou a kubánskou menšinou z osmdesátých let. Výstava sleduje umělkyni, její úspěchy, nezdary a hledání sama sebe nejen v bývalém Československu, ale dokumentuje i její návštěvy Japonska, odchod do západního Berlína, pád železné opony a návrat do Prahy na začátku devadesátých let. Ukázkou tvorby z nového tisíciletí je soubor fotografií její nemocné matky, o kterou se sestrou tři roky nepřetržitě pečovaly. Mezi nejnovější práce se řadí například snímky pro vizuální identitu Národního divadla v Praze.

Výstava provází diváka archivem i současnou tvorbou umělkyně a představuje Libuši Jarcovjáčkovou v širokém spektru jejích analogových i digitálních fotografií. Černobílé a barevné letmo zachycené snímky se střídají s konceptuálně a typologicky působivými fotografiemi náhodných kolemjdoucích, přátel, milenců a milenek i vlastních autoportrétů, tak typických pro její tvorbu. Členění výstavy kurátorované Lucíí Černou spolu s architekturou Anny Matouškové zdůrazňuje témata vášně, touhy, nejistoty a hlavně vnitřní svobody.²

Libuše Jarcovjáčková, *Cvičení na FAMU, jsem těhotná a dělám se mi špatně. Václavské náměstí ze střechy* (1978)

² Zdroj: <https://www.ngprague.cz/udalost/4049/libuse-jarcovjakova>, vyhledáno 18. 7. 2024.

NEBÁT SE SEBE (AUTOPORTRÉT)

„Potřebuju se ujistit, že existuju.
Ale co můžu ukázat světu? Kdo jsem?“

Libuše Jarcovjáčková, Autoportrét u rodičů na chatě ve Vrchotových Janovicích (1970)

Jedním z nejčastějších námětů je pro Libuši Jarcovjáčkovou ona sama. Vlastní podobizna, ať již vyfocená z ruky, či v odrazu zrcadla, ji provází od prvních fotografií až po ty současné.

„Já jsem sama sebe fotila opravdu od samého počátku, autoportrétů mám nebývalé množství. Myslím, že to vždycky byl proces, téměř až psychoterapeutický, kdy jsem neustále hledala své místo ve světě, kdo jsem, kde jsem a jak žít v souvislostech. Prostřednictvím autoportrétů jsem se sama poznávala. Určitě tam ale nešlo o fyzické zjevení, nešlo tam o to, že bych zjišťovala, jestli mi to sluší, nebo nesluší, protože sama víte, že spousta těch autoportrétů je až otřesných...“

Složité vztahy k vlastní fyzické podobě se objevují skoro na každé stránce jejích deníků, neustále se zde opakují zápisy o snižování a zvyšování váhy. V kontrastu k negativnímu pojetí svého těla však stojí naprostá důvěra ve svou práci a své schopnosti. Vytrvalost a odhodlání jsou o to obdivuhodnější, uvědomíme-li si, že své fotografie autorka roky vytvářela bez perspektivy, že budou někdy publikovány.

Snaha získat od sebe odstup a možnost zkoumat vztah k vlastnímu tělu byly a jsou motivací pro řadu autorů a autorek. Jednou z nich byla americká fotografka Francesca Woodman (1958–1981), která fotila surrealistické, humorné a někdy až bolestně upřímné obrazy sebe sama. Během svého krátkého života vytvořila na 800 snímků, na nichž ji obvykle vidíme napůl skrytou nebo zastřenou – někdy nábytkem, jindy pomalou expozicí, která její postavu rozostřuje do přízračné podoby. Na otázku, proč se stala objektem vlastních fotografií odpověděla: „Je to otázka pohodlí, jsem totiž vždy k dispozici.“³

Francesca Woodman, Autoportrét (1976)

Právě přístupnost a možnost řídit se pouze podle sebe a své vize je i příležitostí pro experimentování s formálními i obsahovými aspekty díla. Případné chyby a nedokonalosti, které vznikají, uvidíme pouze my a rozhodnutí o zveřejnění snímku je také pouze na nás. Tato metoda může přinášet větší svobodu, ale zároveň i větší zátěž pro toho, kdo ji využívá.

Tato úskalí si ve svých autoportrétech připouští i autorka Marie Tomanová (1984), která je v současnosti jednou z nejúspěšnějších původem českých umělkyně. Právě výstava fotografií Francescy Woodman v Guggenheimově muzeu tuto původně malířku inspirovala, aby zkusila tvořit s pomocí fotoaparátu. Usadila se v New Yorku a začala se věnovat mladým lidem, kteří tam přicházejí za svobodou a plnit si své sny jako ona, když opustila rodný Mikulov. Syrovou formou a snahou o upřímnost k sobě i publiku se Marie Tomanová snaží vystoupit z běžného sebenahlížení a přibližuje se tvorbě Libuše Jarcovjákové, se kterou také často spolupracuje. Vzniká tím mezigenerační dialog, zrcadlící životní cestu dvou žen, se všemi podobnostmi i rozdíly. Sledování společných znaků může přinést větší sebejistotu, pozorování odlišností zase uvědomění si své jedinečnosti.

Marie Tomanová, My Old Clothes, My Old Room (2018)

Inspirace pro pedagogy:

Autoportrét ve výuce nemusí přinášet pouze zprávu o vnějším vzhledu a rozpoložení portrétovaného, ale mohl by pomoci posílit kolektivní (sebe)vědomí a pocit sounáležitosti. Fotíme se všichni z podobných úhlů pohledu? Jaké jsou naše postoje? Jak se pro fotku přetváříme a umíme si dovolit se o to nesnažit? Jak vlastně autoportrét dále používáme a s jakým záměrem? Tyto otázky a mnohé další si můžeme pokládat bez nutnosti okamžitých odpovědí.

³ Zdroj: <https://www.tate.org.uk/art/lists/five-things-know-francesca-woodman>, vyhledáno 18. 7. 2024.

NEBÁT SE DRUHÝCH (PORTRÉT)

„Určitě bych nedělala fotky, kde je člověk nějakým způsobem nedůstojný nebo který ho poškozují.“

Další významnou složkou tvorby Libuše Jarcovjácové je zaměření objektivu na své blízké, přátele, milence a milenky, ale i náhodné kolemjdoucí. V jejích fotografiích je přítomen hluboký zájem o člověka a lidskost. Velmi intimní snímky umožňují nahlédnout za běžný obraz společnosti.

„Příkladem je velký cyklus z odchodu mé mámy, který vznikl zhruba dva a půl, třičtvrtě roku, kdy jsem fotografovala i situace, kdy tam byla nahá nebo polonahá, je tam jako starý, nemocný člověk. Snažila jsem se to dělat citlivě i s jejím souhlasem, jejím vědomím a požehnáním. Jsou tam fotky, který jsou otevřené, je vidět, že je nemocná, její staré tělo, ale zase jí to v mých očích rozhodně nepoškozuje a není to překračování meze, kterou bych snesla.“

Jindřich Štreit, *Bez názvu*, z cyklu *S láskou* (2018–2019)

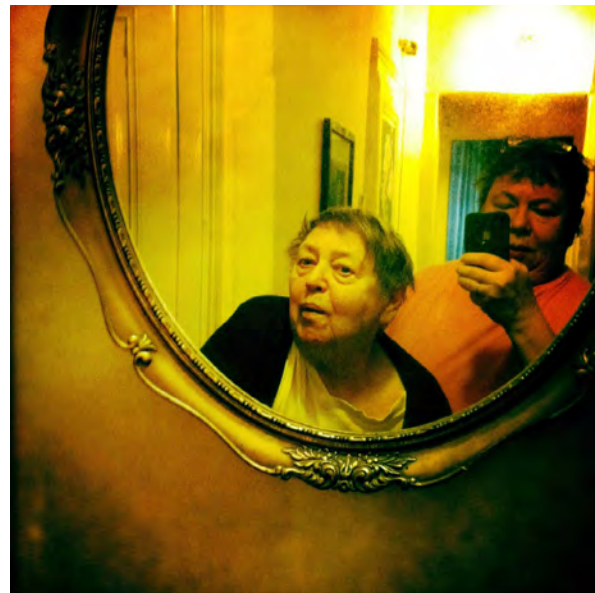
Autentické zobrazení rutiny každodenního režimu a stárnutí zachycuje proměnu banálních výjevů a objektů v životně zásadní. Upřímnost a blízkost je možné vyzorovat i z úhlů pohledu kamery, která není nikdy vzdálena více než na dosah ruky od subjektu. Je zde zachyceno vyrovnávání se s proměnou z opečovávané na pečovatelku a naopak.

Téma péče je aktuálním námětem i pro dokumentárního fotografa Jindřicha Štreita (1947). Soubor fotografií *Být doma* z let 2019 až 2022 dokumentuje činnost olomouckého mobilního hospice, paliativní péči a atmosféru v rodinách, které se loučí se svými odcházejícími blízkými. „Jde to na dřev, dál se asi nedá jít. Myslím, že je to jeden z cyklů, které jsou už na vrcholu, dál se opravdu nedá pokračovat, protože je to o životě a smrti.“⁴ Bez blesku a s přirozenou citlivostí zachycuje autor okamžiky, které jsou součástí běžného dne lidí s nevléčitelnou nemocí.

Zobrazení intenzivní péče o staršího, nemocného či jinak znevýhodněného člověka je v mediálním či uměleckém prostoru okrajové téma, pravdivý obraz psychického i fyzického dopadu na pečující osobu je ještě vzácnější.⁵

Téma rodiny a mezilidských vztahů zpracovává ve svých

uměleckých projektech také slovenská fotografka vietnamského původu Kvet Nguyen (1995). Věnuje se reflexi života druhé generace Vietnamců žijící na Slovensku a jejich osobních, historických i společenských traumat. Ve své knize *Všetko, čo nás spája* zkoumá roviny odlišnosti, jinakosti a vyrovnávání se s nimi: „Často sa pýtam samej seba, kým by som bola, keby som sa nenarodila na Slovensku. Mala by moja rodina v inej krajine tiež ázijské bistro alebo obchod s oblečením? Mali by sme tiež tak málo priateľov? Mala by som lepší vzťah so sestrou? Trápila by som sa rovnako s rasizmom? Bola by som v takom živote v inej krajine výtvarníčkou? Nikdy sa to nedozviem, pretože som sa na Slovensku narodila.“⁶

Libuše Jarcovjáčková,
Bez názvu, ze série *Máma* (2010–2012)

Podobné téma a druhou stranu tohoto vztahu zaznamenávala Libuše Jarcovjáčková na začátku osmdesátých let, kdy učila vietnamské dělnice a dělníky češtinu. Při té příležitosti je začala fotografovat, během společných výjezdů s nimi bydlela a zachycovala převážně jejich portréty. Ukazuje tak jejich denní i noční tvář, vzorné posluchače v saku i oslavující s lahví piva v ruce. Právě přes jejich příběhy je možné budovat empatii a pochopení pro druhé, pro rozmanité cesty.

Inspirace pro pedagogy:

V rámci multikulturní výchovy je možné klást si podobné otázky: Jak se naše zkušenost odráží v našem jednání? Co nám pomáhá lépe porozumět druhým? Čím se druhým vzdalujeme, a čím naopak přibližujeme?

Kvet Nguyen, *Bez názvu*, ze série *Ma* (2020)

4 Zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/zivot-muze-byt-pekny-i-na-konci-jindrich-streit-fotografuje-jak-vypada-domaci-hospicova-pece-60824>, vyhledáno 18. 7. 2024.

5 Svou zkušenost popsala například publicistka Barbora Voříšková ve výjimečném eseji s názvem *Pečuj a padni*. „Péče není ‚jen‘ obstarávání domácností, výměna plen nebo krmení. Péče je i časté odříkání, pochroumaná psychika, izolace, modřiny na rukou nebo škrábance v obličeji. Péče je v České republice neviditelná, podhodnocená, a přitom naprosto nezbytná práce.“ Velmi otevřený text, který popisuje soužití se sourozencem s handicapem, poskytuje i širší vhled do celé problematiky nedostatečného ohodnocení péče. Zdroj: https://pagenotfound-cz.translate.google/clanek/pecuj-a-padni?x_tr_sl=cs&x_tr_tl=en&x_tr_hl=en&x_tr_pto=sc&x_tr_hist=true, vyhledáno 18. 7. 2024.

6 Zdroj: <https://dennikn.sk/3896815/kvet-nguyen-rodicia-chceli-mat-zo-mna-dokonalu-vietnamku-a-ja-ich-predstavy-nedokazem-naplnt-ukazka-z-knihy/?ref=list>, vyhledáno 18. 7. 2024.

LIBUŠE JARCOVJÁKOVÁ A VZDĚLÁVÁNÍ

„Práce se zkratkou, kdy se svět 3D snažíme vměstnat se všemi pocity do dvoudimenzionální fotky, kde má být nějaké mystérium, tajemství. Něco, na co se chci dívat.“

Práce Libuše Jarcovjácové zasahuje i do oblasti pedagogiky, které se dlouhodobě věnuje spolu se svou uměleckou tvorbou. Přes deset let vyučovala na Vyšší odborné škole grafické v Hellichově ulici v Praze obor užité fotografie a médií a nyní je vedoucí ateliéru fotografie na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni.

„Moje schopnost je studenty motivovat a snad se mi daří jim pomáhat v jejich individuální cestě. Nevím ale přesně, jak to dělám. Teď mám velkou radost z Plzně, kde učím fotografii. Připravuji si dost specifický zadání, který mě napadají spontánně. Nejvíc se snažím rozvíjet jejich individuální rukopis a vědomou práci. Například máme úkol nafotit 10 fotek týdně, každý týden je předvést a chci vidět stoupající tendenci, aby měly spojovací linku a vlastní řeč. Je taky důležitý vědět, jak fotky správně selektovat a vést je k co největší autenticitě. Další věc je umět o tom mluvit a psát, všechno provází krátký text. Snažím se nedávat jen dlouhodobé úkoly, udržujeme se ve formě tím, že pracujeme denně, aby se rozfotili, přemýšleli o tom a diskutovali. Mám z toho velkou radost.“

Mimo formální umělecké vzdělávání se věnuje i volnočasové pedagogice v rámci dílen k výstavám či v rámci festivalových doprovodných programů.

„Já ráda začínám ve výuce i na workshopech úkolem, kdy rozlosuju lidi, ideálně aby se moc neznali, do dvojic nebo trojic. V krátkém čase musí začít spolupracovat a nejlépe udělat společnou práci. Někdy se ale stane, že vzniknou dva různé soubory. Jeden se snaží popsat toho druhého, vyjádřit jeho esenci, a obráceně. Vznikají z toho skvělé věci, lidi se přitom teprve seznamují, stráví spolu čas. Něco se o sobě dozví, o podobnostech a odlišnostech. Já jsem ráda, když je úkol spojený s komunikací, musí se vzájemně domluvit.“

Inspirace pro pedagogy:

Pohled sám na sebe, zkoumání vlastní identity, autoportrét, deník, introspekce, hledání svého já, pohled do svého fotografického (výtvarného) archivu, důležitost zpětné vazby – všechna tato témata a způsoby práce si lze odnést z výstavy a přenést je do výuky, do vlastní výtvarné činnosti a uvažování. Je možné se přitom inspirovat tvorbou Libuše Jarcovjákové, protože neklade důraz na precizní ostrost či perfektní kompozici, ale na autenticitu a výsledné sdělení přinášené obrazem.⁷

V rámci výuky je možné zařadit následující etudu, kde mohou žáci a žákyně zkoumat přístup k vlastní tvorbě a vidění světa během několika vyučovacích hodin. Na úvod přichází seznámení s autorkou Libuší Jarcovjákovou, jejím kulturním a společenským zázemím, prostor pro interpretaci a diskusi nad jejím dílem – jak na něj reagujeme, co z něj můžeme vyčíst, co se nám zdá zajímavé, asociace s aktuální situací v médiích a současnou estetikou. Mohou přicházet i příklady inspirace přímo od studujících.

Následuje zadání úkolu: v průběhu jednoho týdne fotograficky či slovně zachycovat momenty a události spojené s mezilidskými vztahy. Poté studenti mohou vybrat 8 až 10 tematicky propojených fotografií, ze kterých vytvoří portfolio a připraví si prezentaci svých snímků. Fotografie mohou doplnit i již vzniklými fotografiemi z archivu a pokračovat ve své tematické řadě. Studenti individuálně nalézají spojovací linku, téma, jež je oslovuje. Pedagog vytváří prostor pro samostatnou práci studentů od mapování a krystalizace vlastních námětů přes výběr fotografií a tvorbu fotografické série až po závěrečnou prezentaci a reflexi.

Libuše Jarcovjáková se neschovává za objektivem, dává jím nahlédnout do svého života. Důvodem, proč věnovat pozornost její práci, však není jen jedinečnost a osobitost, ale také odvaha veřejně sdílet i své nejhorší pády. Tato neobyčejná umělkyně je inspirativní svým přístupem k bytí i tvorbě a má potenciál dodat studentům sebevědomí a důvěru ve svá umělecká vyjádření.

⁷ Podobnému charakteru tvorby se od třicátých let 20. století věnovali i umělci a umělkyně tzv. newyorské školy fotografie, mezi jejíž představitele patří například Diane Arbus, Robert Frank, Helen Levitt či Richard Avedon. Naopak odlišnou polohu výrazně stylizovaných autoportrétů můžeme se studujícími sledovat v tvorbě současných fotografek Cindy Sherman nebo Lynn Hershman Leeson. Libuše Jarcovjáková bývá v českém i zahraničním kontextu ale nejvíce připodobňována tvorbě fotografky Nan Goldin. Shodují se ve svých tématech a částečně i ve zvolené formě. Více k analýze a komparaci děl obou autorek viz Matějková, Kateřina. Téma soukromého a veřejného v díle Libuše Jarcovjákové. Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 2022, s. 21–24.

ŽIVOTOPIIS

Libuše Jarcovjáčková se narodila 6. května 1952 v Praze, kde mezi roky 1967 a 1972 absolvovala na Střední průmyslové škole grafické obor užitá fotografie. Před nástupem na FAMU v roce 1976, kde získala magisterský titul z umělecké fotografie, pracovala jako dělnice v tiskárně Svoboda na Smíchově. Zde vznikl její první fotografický cyklus nazvaný *Noční směna*. Od druhé poloviny sedmdesátých let se zaměřuje na národnostní a jiné menšiny na území Československa – vietnamskou, kubánskou, romskou a dále pak homosexuální a transsexuální komunity v pražských podnicích T-Club a U Petra Voka.⁸ V roce 1978 uskutečnila svou první fotografickou cestu do Japonska. Po návratu se soustředila na hledání legální cesty k vystěhování, což se jí povedlo v roce 1985, kdy přesídlila do Berlína. Zde pracovala převážně v pomocných profesích, ale i nadále se věnovala fotografování. V roce 1986 odjela podruhé pracovně do Japonska, podařilo se jí prosadit v módní fotografii a poprvé byla plně soběstačná jen díky své umělecké tvorbě. Zpět v Berlíně však na japonský úspěch nenavázala a v roce 1990 se vrátila do Prahy. Roku 1992 zahájila pedagogickou činnost na Vyšší odborné škole grafické, která trvala bezmála dvacet let. Aktuálně působí jako vedoucí ateliéru fotografie na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni a dokončuje zde svou doktorandskou práci. Na začátku roku 2024 byl uveden dokumentární film o Libuši Jarcovjáčkové *Ještě nejsem, kým chci být* od režisérky Kláry Tasovské. Mezi stěžejní přehlídky umělkyně můžeme zařadit výstavu *Černé roky / Schwarze Jahre – Berliner Tagebücher 1985–1990* v Českém centru v Berlíně (2018), výstavu *Evokatív* ve francouzském Arles v rámci 50. ročníku fotografického festivalu *Rencontres d'Arles* (2019), výstavu *Ach* v Domě umění města České Budějovice (2021) a nyní dosud nejrozsáhlejší retrospektivu nazvanou *Libuše Jarcovjáčková ve Veletržním paláci Národní galerie v Praze* (2024–2025).

⁸ Zdroj: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/zivot-s-cejchem-gayove-a-lesby-s-uprimnosti-pred-kamerou-o-sikane-za-husaka-92431>, vyhledáno 1. 8. 2024.

DOPORUČENÁ LITERATURA A ZDROJE

Frýdlová, Pavla. Ženy 60+. Praha: Wo-men, 2018. ISBN 978-80-905239-7-5.

Jarcovjáčková, Libuše. Černé roky: 1971-1987. Praha: Wo-men, 2016. ISBN 978-80-905239-6-8.

Jarcovjáčková, Libuše. Evokativ. Praha: Untitled, 2019. ISBN 978-80-907568-0-9.

Matějzková, Kateřina. Téma soukromého a veřejného v díle Libuše Jarcovjáčkové. Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 2022.

Livingston, Jane. The New York School: Photographs, 1936-1963. New York: Stewart Tabori & Chang, 1992. ISBN 1556702396.

Nguyen, Kvet. Všetko, čo nás spája. Bratislava: N Press, 2024. ISBN 978-80-8230-243-4.

Palán, Aleš a Palánová, Anna. Mami, miluju: rozhovory o lásce navzdory. Praha: Prostor, 2023. ISBN 978-80-7260-564-4.

On-line zdroje

<http://www.jarcovjakova.com/>

<https://secondaryarchive.org/artists/libuse-jarcovjakova/>

<https://fotografmagazine.cz/?magazine=jubilejni-rencontres-darles>

<https://www.tate.org.uk/art/lists/five-things-know-francesca-woodman>

<https://pagenotfound.cz/clanek/pecuj-a-padni>

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/zivot-muze-byt-pekny-i-na-konci-jindrich-streit-fotografuje-jak-vypada-domaci-hospicova-pece-60824>

https://www.zvut.cz/lide/lide-f38102/jsem-rada-ze-se-nedokonalosti-zacinaji-vnimat-jako-krasne-rika-uspesna-fotografka-marie-tomanova-zijici-v-new-yorku-dl86605?aid_redir=1

<https://plus.rozhlas.cz/i-kdyz-jsem-ztracela-jistotu-v-hloubi-duse-jsem-si-vzdy-verila-rika-fotografka-9272663>

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/zivot-s-cejchem-gayove-a-lesby-s-uprimnosti-pred-kamerou-o-sikane-za-husaka-92431>

Fotografie

<http://www.jarcovjakova.com/albums/1980-1/content/jarcovjakova-0232/lightbox/>

<http://www.jarcovjakova.com/albums/1970-1/content/jarcovjakova-0072/lightbox/>

<https://woodmanfoundation.org/artworks/untitled-14>

<https://marietomanova.com/It-Was-Once-My-Universe>

<https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/zivot-muze-byt-pekny-i-na-konci-jindrich-streit-fotografuje-jak-vypada-domaci-hospicova-pece-60824> (čas 5:32)

<http://www.jarcovjakova.com/albums/mom/content/jarcovjakova-00048-may-17-2011/lightbox/>

<https://dennikn.sk/3896815/kvet-nguyen-rodicia-chceli-mat-zo-mna-dokonalu-vietnamku-a-ja-ich-predstavy-nedokazem-naplnit-ukazka-z-knihy/?ref=list>

PODĚKOVÁNÍ

Libuši Jarcovjácové, Lucii Černé,
Kvet Nguyen, Marii Tomanové, Jindřichu Štreitovi,
Oldřichovi Bystřickému, Markétě Magidové,
Evě Novotné, Jiřímu Odvárkovi, Vandě Vicherkové

Libuše Jarcovjáková
Národní galerie v Praze, Veletržní palác
27. 9. 2024 – 30. 3. 2025

Autorky studijních materiálů:
Kateřina Matějková, Kristýna Říhová

Kurátoři výstavy:
Lucie Černá, Michal Novotný

Grafici studijních materiálů:
Anežka Minaříková, Marek Nedelka

Informace a rezervace programů:
vzdelavani@ngprague.cz